

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ**

Αθήνα, 13-02-2013
Αρ. Πρωτ.: 700^α/12

14 ΦΕΒ. 2013

Προς:

Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

Κοιν.:

Βουλευτή κ. Χρίστο Δήμα
(δια της αρμόδιας Υπηρεσίας της
Βουλής των Ελλήνων)

Ερώτηση: 4220/21-11-2012

Σε συνέχεια της υπ' αριθ. 700/07-01-2013 απαντήσεώς μας, επί της υπ' αριθ. 4220 / 21-11-2012 ερώτησης που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο βουλευτής κ. Χρίστος Δήμας, σας διαβιβάζουμε προς ενημέρωσή σας, το υπ' αριθ. Γ/ΕΞ/73-1/28-01-2013 έγγραφο του Προέδρου της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μετά των συνημμένων σε αυτό αποφάσεων και εγγράφων.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΡΟΥΠΑΚΙΩΤΗΣ**

Ακριβές αντίγραφο

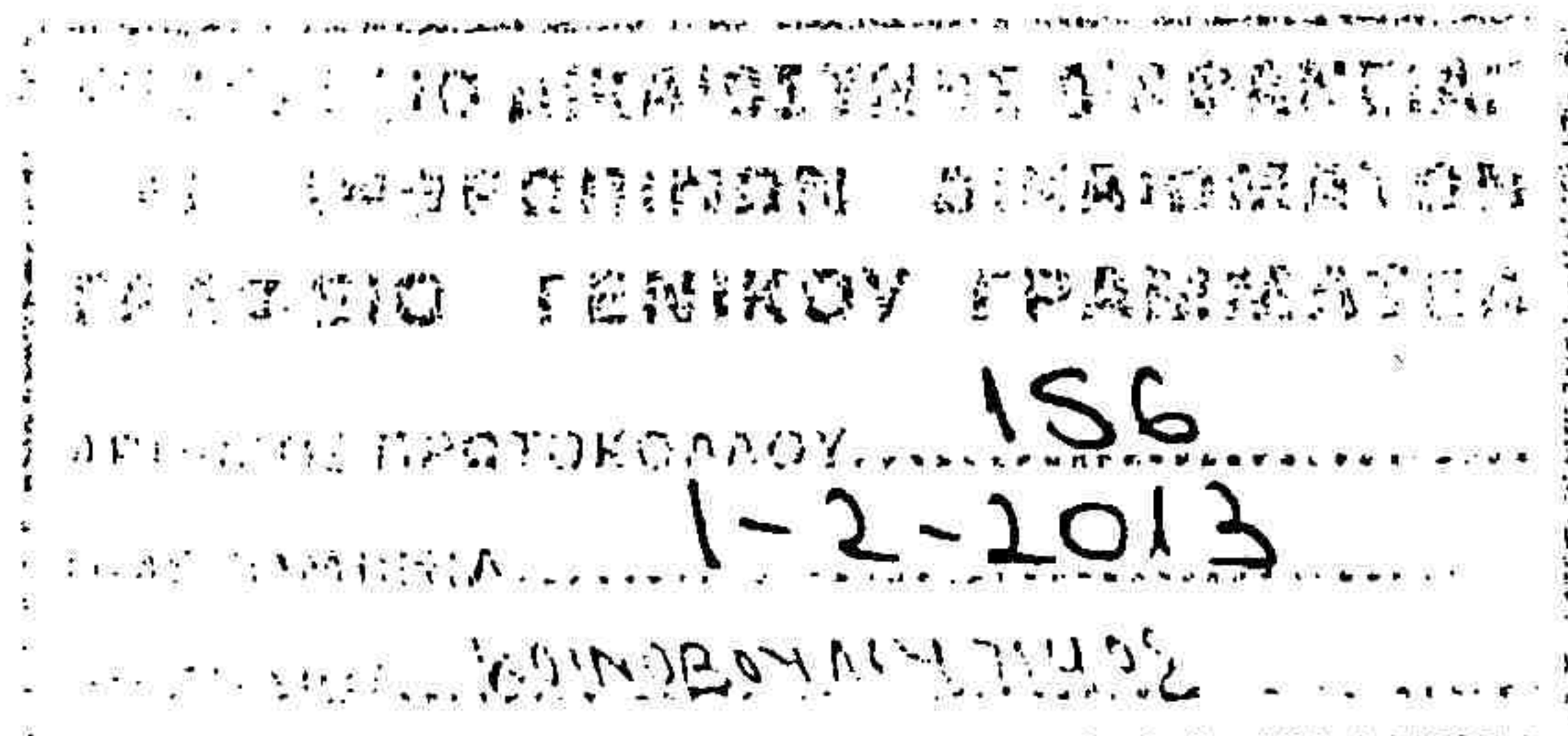
Για το Γραφείο Υπουργού

Ε. Ταβάνο

Δ/ση Γραμματείας - Τμήμα Ελεγκτών
Πληροφορίες: Κυριακή Λωσταράκου
Θεοδώρα Τουτζιαράκη
Τηλέφωνο: 210 64 75 680 / 687
Email: rlosta@dpa.gr
ttoutziarakis@dpa.gr

ΣΥΣΤΗΜΕΝΟ

Αθήνα, 28-01-2013

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/73-1/28-01-2013

41213 464
Υπουργ. Κοινωνικών Υποθέσεων

Προς
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ,
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ

ΘΕΜΑ: Νομιμότητα επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από εταιρίες ενημέρωσης οφειλετών

Σχετικό: Υπ' αριθμ. πρωτ. 700/07.01.2013 έγγραφό σας (αριθμός πρωτοκόλλου Αρχής 73/08.01.2013).

Με το ως άνω σχετικό, μας κοινοποιείτε την υπ' αριθμ. πρωτ. 4220/21.11.2012 Ερώτηση που κατατέθηκε στη Βουλή στο πλαίσιο του Κοινοβουλευτικού Ελέγχου, προκειμένου να ενημερωθεί η Αρχή για το διαλαμβανόμενο στην Ερώτηση ζήτημα. Ειδικότερα, η εν λόγω Ερώτηση αφορά, μεταξύ άλλων, στη νομιμότητα επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από εταιρίες ενημέρωσης οφειλετών, και πιο συγκεκριμένα στην τήρηση των στοιχείων επικοινωνίας των οφειλετών, σε τυχόν περιστατικά παράβασης της νομοθεσίας για τα προσωπικά δεδομένα από τις ως άνω εταιρίες και σε σχετικές ενέργειες της Αρχής.

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού εγγράφου, σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Σχετικά με τη νομιμότητα τήρησης και χρήσης των στοιχείων επικοινωνίας των οφειλετών από τις εταιρίες ενημέρωσης οφειλετών:

Με τον ν. 3758/2009 «Εταιρίες ενημέρωσης οφειλετών για ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις και

άλλες διατάξεις». πέραν του ότι προβλέπεται ότι οι δανειστές έχουν δικαίωμα υπό συγκεκριμένους όρους να χορηγούν στις εταιρείες ενημέρωσης οφειλετών στοιχεία σχετικά με ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις έναντι των τελευταίων, ρυθμίζονται το πλαίσιο λειτουργίας των εταιριών ενημέρωσης οφειλετών και οι ειδικότερες υποχρεώσεις που συνεπάγεται η υπηρεσία αυτή τόσο για τις ως άνω εταιρίες όσο και για τους δανειστές. Επί επιτρεπτής επεξεργασίας, όπως στην περίπτωση του άρθρου 5 παρ. 2 στοιχ. α' του ν. 2472/1997 (επεξεργασία αναγκαία για την εκτέλεση σύμβασης), η χορήγηση/ανακοίνωση των στοιχείων οφειλετών από τον δανειστή-υπεύθυνο επεξεργασίας προς την εκάστοτε συνεργαζόμενη με αυτόν εταιρεία ενημέρωσης οφειλετών-εκτελούσα την επεξεργασία επιτρέπεται και χωρίς τη συγκατάθεση του οφειλέτη-υποκειμένου των δεδομένων, με την προϋπόθεση ότι ο δανειστής έχει ενημερώσει με σαφήνεια τον οφειλέτη για την κατηγορία αυτή αποδεκτών των δεδομένων του (άρθρο 11 παρ. 1 στοιχ. γ' του ν. 2472/1997 και άρθρο 4 παρ. 4 εδ. α' του ν. 3758/2009, βλ. και τις με αριθ. 49/2011 και 20/2001 Αποφάσεις της Αρχής, οι οποίες επισυνάπτονται στο παρόν, αλλά είναι διαθέσιμες και στην ιστοσελίδα της). Σε κάθε περίπτωση, οι υποχρεώσεις για το απόρρητο και την ασφάλεια της επεξεργασίας πρέπει να τηρούνται απαρεγκλίτως (άρθρο 10 του ν. 2472/1997 και άρθρο 4 παρ. 5 του ν. 3758/2009) και τα προσωπικά δεδομένα να μην χρησιμοποιούνται για άλλους σκοπούς (άρθρο 4 παρ. 1 στοιχ. α' του ν. 2472/1997 και άρθρο 4 παρ. 4 εδ. ζ' του ν. 3758/2009).

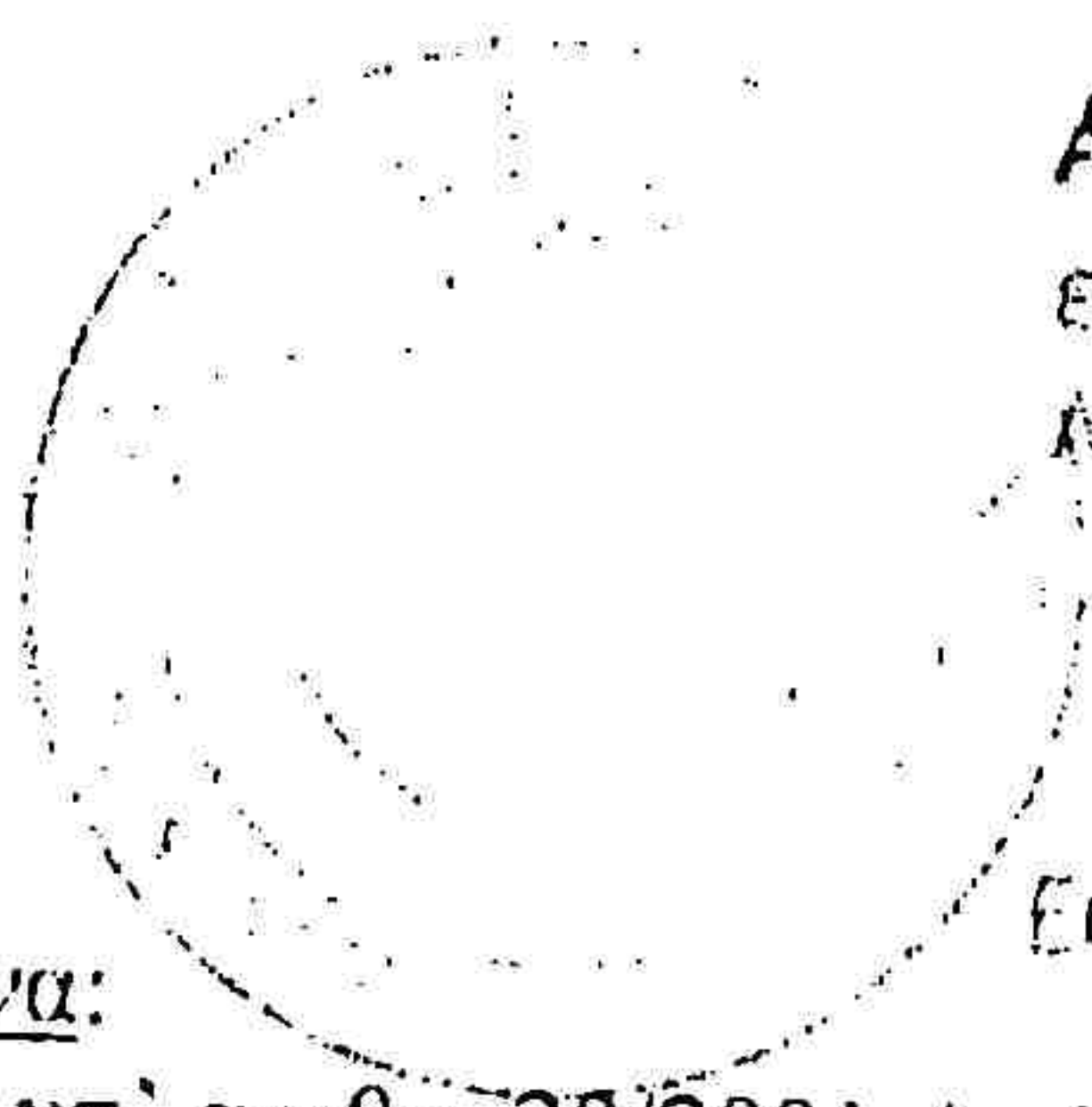
2. Σχετικά με τις προσφυγές/καταγγελίες και τα ερωτήματα που έχουν υποβληθεί στην Αρχή και τις ενέργειες της τελευταίας:

Έχει υποβληθεί στην Αρχή μεγάλος αριθμός αιτήσεων πολιτών σχετικά με τη δραστηριότητα των εταιριών ενημέρωσης οφειλετών, εκ των οποίων οι περισσότερες είναι προσφυγές/καταγγελίες και οι λοιπές ερωτήματα. Όλες οι υποθέσεις έχουν ομαδοποιηθεί κατά αντικείμενο και η Αρχή, για αυτές που υπάγονται στην εξαιρετική αρμοδιότητά της (άρθρο 10 παρ. 1 του ν. 3758/2009, δύο τελευταία εδάφια που προστέθηκαν με το άρθρο 36 παρ. 5 του ν. 4038/2012), έχει απευθύνει έγγραφα προς στις τράπεζες και στις εταιρίες πιστωτικών καρτών που είναι οι δανειστές, με τα οποία ζητήθηκαν διευκρινήσεις επί των αιτιάσεων που διατυπώθηκαν από τους οφειλέτες και αναμένονται απαντήσεις, οι οποίες και θα καθορίσουν τον περαιτέρω χειρισμό των υποθέσεων. Οι υποθέσεις, οι οποίες δεν υπάγονται στην αρμοδιότητα της Αρχής, διαβιβάζονται στην Γενική Γραμματεία Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης που

έχει την γενική αρμοδιότητα παρακολούθησής της δραστηριότητας των εταιριών ενημέρωσης οφειλετών (άρθρο 10 παρ. 1 εδάφ. α' ν. 3758/2009).

3. Τέλος, σχετικά με το ζήτημα ενδεχόμενης τροποποίησης του σχετικού θεσμικού πλαισίου που αναφέρεται στην ως άνω υποβληθείσα στη Βουλή Ερώτηση, δεν αφορά την Αρχή, αφού η νομοθετική πρωτοβουλία δεν ανήκει σ' αυτή, ανεξάρτητα όμως τούτου σας επισυνάπτουμε τις υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/5417/05.08.2011 Παρατηρήσεις της Αρχής σχετικά με τις τότε προταθείσες τροποποιήσεις στο ν. 3758/2009 για τις «Εταιρείες Ενημέρωσης οφειλετών για ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις και άλλες διατάξεις», τροποποίηση που τελικά έγινε με τον ν. 4038/2012.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για κάθε περαιτέρω πληροφορία ή διευκρίνιση.

Αθήνα

ΕΚ

ΑΣ.Π.

28/01/2013

Ειρήνη Πεταγοπούλου

ΔΕΛΤΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Ο Πρόεδρος

Πέτρος Χριστόφορος

Ευνημμένα:

- 1) Η υπ' αριθμ. 20/2001 Απόφαση της Αρχής.
- 2) Η υπ' αριθμ. 49/2011 Απόφαση της Αρχής.
- 3) Το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/5417/05.08.2011 έγγραφο της Αρχής προς το Γενικό Γραμματέα Καταναλωτή.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Ταχ. Δ/ση: ΟΜΗΡΟΥ 8
105 64 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 33.52.604-605
FAX: 33.52.617

Αθήνα, 1-3-2001
Αρ. Πρωτ. 482

Α Π Ο Φ Α Σ Η Α Ρ . 20/2001

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, συνήλθε μετά από πρόσκληση του Προέδρου της σε τακτική συνεδρίαση την 19-2-2001 στο κατάστημά της αποτελούμενη από τον κ. Κ. Δαφέρμο, Πρόεδρο, και τους κ.κ. Ν. Αλιβιζάτο, Ε. Κιουντούζη, Α. Παπαχρίστου, Π. Πάγκαλο, και Β. Παπαπετρόπουλο, μέλη, προκειμένου να εξετάσει την από 2-11-2000 προσφυγή του *** κατά της ανώνυμης εταιρείας «FINTRUST A.E.»

Παρόντες χωρίς δικαίωμα ψήφου ήσαν ο κ. Κ. Μαυριάς ως εισηγητής και η κ. Κ. Καρβέλη ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

1. Τις διατάξεις του Ν. 2472/97 και ειδικότερα των άρθρων 2, 3, 4, 10 και 19
2. Τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα 211 και επόμενα περί αντιπροσώπευσης
3. Τη με αριθμό πρωτοκόλλου 1867/2-11-2000 προσφυγή του *** και τα επισυναπτόμενα σε αυτή έγγραφα
4. Τα από 19-2-2001 πρακτικά ακροάσεως του νόμιμου εκπροσώπου της ανώνυμης εταιρείας «FINTRUST A.E.» και του νόμιμου εκπροσώπου της «Εθνικής Α.Ε.- Δ/ση πιστώσεων»

Μετά από εξέταση όλων των παραπάνω στοιχείων και κατόπιν διαλογικής συζήτησης

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

Η Αρχή επιλαμβάνεται σύμφωνα με το άρθρο 19&1 εδάφιο ιγ του Ν.2472/1997 ύστερα από καταγγελία του *** ότι η ανώνυμη εταιρεία FINTRUST S.A. παραβίασε τις διατάξεις περί τραπεζικού απορρήτου που αφορούν τήρηση λογαριασμού πιστωτικής κάρτας στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, καθώς και τις διατάξεις που αφορούν την συμβατική σχέση του προσφεύγοντος με την Ε.Τ.Ε. και τις διατάξεις που αφορούν την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

Συγκεκριμένα η εταιρεία FINTRUST S.A. ενεργώντας κατ' εντολή και για λογαριασμό της Ε.Τ.Ε. έστειλε επιστολή στον *** με την οποία τον καλούσε να καταβάλει στην FINTRUST ληξιπρόθεσμη οφειλή από πιστωτική κάρτα και ταυτόχρονα τον ενημέρωνε ότι σε περίπτωση μη έγκαιρης εξόφλησης, θα κινούσε τις ανάλογες νομικές διαδικασίες για την εξόφλησή του.

Οι δραστηριότητες της εταιρείας FINTRUST, όπως διαφαίνεται από τα επισυναπτόμενα και επικαλούμενα έγγραφα κατά την ακροαματική διαδικασία καθώς και από τα έγγραφα που είχε προσκομίσει η ίδια η εταιρεία τον Ιούνιο του 2000 στην Αρχή προκειμένου να κρίνει η Αρχή εάν η δραστηριότητα και λειτουργία της είναι σύμφωνη με το Ν. 2472/1997, εμπίπτει στην έννοια της αντιπροσώπευσης του άρθρου 211 του ΑΚ. Ειδικότερα, η FINTRUST λειτουργεί ως αντιπρόσωπος της Εθνικής Τράπεζας προβαίνοντας σε εξωδικαστικές ή δικαστικές ενέργειες (όπως εξόφληση λογαριασμών οφειλετών της Εθνικής Τράπεζας) για λογαριασμό και κατ' εντολή της Εθνικής Τράπεζας.

Στα πλαίσια της σχέσης αντιπροσώπευσης η FINTRUST επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ως εκτελούσα την επεξεργασία για λογαριασμό του

υπεύθυνου της επεξεργασίας, που είναι η Εθνική Τράπεζα (άρθρο 2 εδάφιο η του Ν. 2472/1997). Η επεξεργασία αυτή είναι νόμιμη, εφόσον περιορίζεται αποκλειστικά και μόνο στους σκοπούς της αντιπροσώπευσης, τηρούνται οι όροι του άρθρου 10 του Ν. 2472/1997 που αφορούν το απόρρητο και την ασφάλεια της επεξεργασίας, και τα προσωπικά δεδομένα δεν χρησιμοποιούνται για άλλους σκοπούς.

Εν προκειμένω από τα στοιχεία της έγγραφης καταγγελίας, της διαδικασίας που έλαβε χώρα την 13.11.2000 καθώς από τα προσκομιζόμενα και επικαλούμενα έγγραφα προέκυψαν τα εξής

Σύμφωνα με τα πραγματικά περιστατικά της συγκεκριμένης καταγγελίας η FINTRUST ενεργώντας για λογαριασμό και κατ' εντολή της Εθνικής Τράπεζας ως αντιπρόσωπός της, επεξεργάστηκε τα οικονομικά δεδομένα του καταγγέλλοντος ως εκτελούσα την επεξεργασία προκειμένου να εισπράξει το οφειλόμενο ποσό εκ μέρους της Εθνικής Τράπεζας. Η συγκεκριμένη επεξεργασία έγινε στα πλαίσια του σκοπού της αντιπροσώπευσης, ο οποίος όπως προκύπτει από τα σχετικά έγγραφα είναι η πραγματοποίηση εξωδικαστικών ή δικαστικών ενεργειών για λογαριασμό του αντιπροσωπευόμενου, συνεπώς πρέπει να χαρακτηριστεί νόμιμη και σύμφωνη με τις διατάξεις του Ν. 2472/1997.

Για τους λόγους αυτούς

Η Αρχή απορρίπτει την προσφυγή του *** ως αβάσιμη.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Κωνσταντίνος Δαφέρμος

Καλλιόπη Καρβέλη

Επ. Αντιπρόεδρος Α.Π.

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα, 04-05-2011

Αριθ. Πρωτ.:Γ/ΕΞ/3111

Α Π Ο Φ Α Σ Η 49/2011

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, συνήλθε μετά από πρόσκληση του Προέδρου της σε τακτική συνεδρίαση την 3.3.2011 στο κατάστημά της, αποτελούμενη από τους Χ. Γεραρή, Πρόεδρο, Λ. Κοτσαλή, Α. Παπανεοφύτου, Α. Πράσσο, και Α. Ρουπακιώτη, τακτικά μέλη, και το αναπληρωματικό μέλος Γ. Πάντζιου, σε αντικατάσταση του τακτικού μέλους Α. Πομπόρτση, ο οποίος αν και εκλήθη νομίμως - εγγράφως, δεν παρέστη λόγω κωλύματος. Στη συνεδρίαση συμμετείχε με δικαίωμα ψήφου και το αναπληρωματικό μέλος της Αρχής Δ. Λιάππης, ο οποίος είχε οριστεί εισηγητής. Στη συνεδρίαση παρέστησαν, ως βοηθοί του εισηγητή, οι νομικοί ελεγκτές Αικ. Δεδούλη και Κ. Λωσταράκου, καθώς και η Ε. Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του Διοικητικού-Οικονομικού Τμήματος ως γραμματέας, μετά από εντολή του Προέδρου.

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Έχουν υποβληθεί στην Αρχή, είτε ως καταγγελίες είτε ως ερωτήματα, ποικίλες περιπτώσεις τηλεφωνικών οχλήσεων για ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις από: α) εταιρείες ενημέρωσης οφειλετών (εφεξής «εταιρείες ενημέρωσης»), ή β) τους ίδιους τους δανειστές όπως τράπεζες και εταιρείες τηλεπικοινωνιών, ή γ) δικηγορικά γραφεία που αφορούν:

- 1) την έλλειψη ενημέρωσης από την πλευρά των ατόμων που τηλεφωνούν εκ μέρους των ως άνω εταιριών στους οφειλέτες,
- 2) τις τηλεφωνικές οχλήσεις σε συγγενείς των οφειλετών για να τους ενημερώσουν σχετικά με τη δυσχερή οικονομική κατάσταση του οφειλέτη ή λόγω συνωνυμίας,
- 3) τις τηλεφωνικές οχλήσεις στην εργασία των οφειλετών και την ενημέρωση σε συναδέλφους ή προϊσταμένους σχετικά με την οφειλή τους,

- 4) την πρακτική των υπαλλήλων των εταιρειών αυτών να τηλεφωνούν με ιδιαίτερη συχνότητα στους οφειλέτες,
- 5) την πρακτική των υπαλλήλων των εταιρειών αυτών να προβαίνουν σε αθέμιτες και πυραπλανητικές πρακτικές προς τους οφειλέτες, όπως έντονο και επιθετικό ύφος, απειλές μέχρι του σημείου εκβιασμού για κατασχέσεις περιουσιακών τους στοιχείων ή για ενημέρωση μελών της οικογένειάς τους σχετικά ή με αποστολή εξωδίκου δηλώσεως στην εργασία τους,
- 6) το γεγονός ότι λειτουργούν χωρίς να έχουν εγγραφεί στο μητρώο που τηρεί το Υπουργείο Ανάπτυξης (άρθρο 7 του ν. 3758/2009),
- 7) τις τηλεφωνικές οχλήσεις για χρηματικά ποσά που έχουν προκύψει από γενικούς όρους συναλλαγών που έχουν κριθεί με αμετάκλητες δικαστικές αποφάσεις ως καταχρηστικοί.

Η Αρχή, μετά από εξέταση όλων των παραπάνω στοιχείων και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Το άρθρο 2 στοιχ. α', β', δ', ζ' και θ' του Ν. 2472/1997 για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προβλέπει ότι «Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου νοούνται ως: "Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα", κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων... "Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα" κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιείται, από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο με ή χωρίς τη βοήθεια αυτοματοποιημένων μεθόδων και εφαρμόζονται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διατήρηση ή αποθήκευση, η τροποποίηση, η εξαγωγή, η χρήση, η διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλης μορφής διάθεση, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, η διασύνδεση, η δέσμευση (κλείδωμα), η διαγραφή, η καταστροφή... "Υπεύθυνος Επεξεργασίας" οποιοσδήποτε καθορίζει το σκοπό και τον τρόπο επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια αρχή ή υπηρεσία ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός... «Εκτελών την επεξεργασία» οποιοσδήποτε επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για λογαριασμό υπευθύνου επεξεργασίας, όπως φυσικό ή νομικό

πρόσωπο, δημόσια αρχή ή υπηρεσία ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός. Η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων διέπεται από τη διάταξη του άρθρου 5 του Ν. 2472/1997, σύμφωνα με την παράγραφο 1 της οποίας, «επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνον όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του».

Η διάταξη του άρθρου 11 παρ. 3 του Ν. 2472/1997 προβλέπει ότι «Εάν τα δεδομένα ανακοινώνονται σε τρίτους, το υποκείμενο ενημερώνεται για την ανακοίνωση πριν από αυτούς». Η με αριθμ. 1/1999 Κανονιστική Πράξη της Αρχής, περαιτέρω, στο άρθρο 5 παρ. 2 ορίζει ότι «Η ενημέρωση γίνεται εγγράφως και αποδεικνύεται από τον υπεύθυνο επεξεργασίας».

Εξετέρου, το άρθρο 4 παρ. 3 του ν. 3471/2006 προβλέπει ότι «Επιτρέπεται η καταγραφή συνδιαλέξεων και των συναφών δεδομένων κίνησης, όταν πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια νόμιμης επαγγελματικής πρακτικής με σκοπό την παροχή αποδεικτικών στοιχείων εμπορικής συναλλαγής ή άλλης επικοινωνίας επαγγελματικού χαρακτήρα, υπό την προϋπόθεση ότι και τα δύο μέρη, μετά από προηγούμενη ενημέρωση σχετικά με το σκοπό της καταγραφής, παρέχουν τη συγκατάθεσή τους».

2. Ο ν. 3758/2009 για τις εταιρείες ενημέρωσης οφειλετών για ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις διέπει τη λειτουργία των εταιριών αυτών με εξειδικευμένες ρυθμίσεις. Πριν από το νόμο αυτό δεν υπήρχε ειδική νομοθετική ρύθμιση και η σχέση εταιρειών και δανειστών διεπόταν από τις διατάξεις περί αντιπροσώπευσης (άρθρα 211 επ. Α.Κ.). Ο πρόσφατος νόμος είναι ειδικότερος του νόμου 2472/1997 ως προς τη δράση και λειτουργία των εταιριών ενημέρωσης και συνεπώς έχει το προβάδισμα εφαρμογής για τα ρυθμιζόμενα από αυτόν θέματα.

3. Σύμφωνα με πρόσφατη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (απόφαση Zolotukhin v. Russia, ECtHR 14939/03), όταν δύο διοικητικές αρχές επιλαμβάνονται ενός θέματος δεν μπορούν να επιβάλουν δύο κυρώσεις για τα ίδια πραγματικά περιστατικά. Οι κυρώσεις που προβλέπονται από το ν. 3758/2009 και επιβάλλονται από τον Υπουργό Ανάπτυξης (άρθρο 10 του ν. 3758/2009) είναι

αυστηρότερες από αυτές που προβλέπονται από το ν. 2472/1997. Συνεπώς, όσον αφορά πρακτικές των εταιριών ενημέρωσης στην επικοινωνία τους με τον οφειλέτη, εφαρμόζεται ο νόμος 3758/2009 και αρμόδιο είναι το Υπουργείο Ανάπτυξης.

4. Οι εταιρείες ενημέρωσης συνεργάζονται με τράπεζες ή εταιρείες τηλεπικοινωνιών και χρησιμοποιούν τα προσωπικά δεδομένα των καταναλωτών που τους έχουν ανακοινωθεί από τα αρχεία που τηρούν οι τράπεζες ή οι εταιρείες τηλεπικοινωνιών. Συνεπώς, υπεύθυνος επεξεργασίας είναι η τράπεζα ή η εταιρεία τηλεπικοινωνιών και η συνεργαζόμενη εταιρεία ενημέρωσης ενεργεί κατ' εντολήν του υπευθύνου επεξεργασίας (άρθρο 10 παρ. 4 του ν. 2472/1997, βλ. και Απόφαση της Αρχής 20/2001). Ωστόσο, τρία μέλη της Αρχής έκριναν ότι υπεύθυνοι επεξεργασίας είναι τόσο οι τράπεζες και οι λοιποί δανειστές, όσο και οι εταιρίες ενημέρωσης οφειλετών. Οι υπεύθυνοι επεξεργασίας (ήτοι πιστωτικά ιδρύματα, εταιρείες τηλεπικοινωνίας κλπ.) οφείλουν να έχουν ενημερώσει τα υποκείμενα για τη διαβίβαση των δεδομένων τους στις εν λόγω εταιρείες (άρθρο 11 παρ. 3 του ν. 2472/1997).

5. Η ως άνω συνεργασία πρέπει να έχει τη μορφή έγγραφης σύμβασης η οποία θα προβλέπει ότι ο εκτελών την επεξεργασία, δηλαδή η εταιρεία ενημέρωσης διεξάγει την επεξεργασία κατ' εντολήν του υπευθύνου επεξεργασίας (άρθρο 10 παρ.4 του ν. 2472/1997 και άρθρο 6 παρ.4 του ν.3758/2009). Για την ασφάλεια αυτών των δεδομένων και την προστασία τους από, μεταξύ άλλων, την απαγορευμένη πρόσβαση και οποιαδήποτε αθέμιτη επεξεργασία, ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να λαμβάνει τα κατάλληλα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα (άρθρο 10 παρ. 3 του ν. 2472/1997). Παράλληλα, ωστόσο, βαρύνεται με αυτήν την υποχρέωση και ο εκτελών την επεξεργασία κατ' εντολήν του υπευθύνου επεξεργασίας, ήτοι οι εταιρείες ενημέρωσης (άρθρο 10 παρ. 4 του ν. 2472/1997). Αρμόδια Αρχή για να επιβάλλει κυρώσεις στους υπεύθυνους επεξεργασίας σε περίπτωση παραβίασης των ως άνω υποχρεώσεων είναι η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (άρθρο 19 και 21 του ν. 2472/1997). Για την επιβολή κυρώσεων στους εκτελούντες την επεξεργασία, ήτοι τις εταιρείες ενημέρωσης, για παραβίαση του ν. 3758/2009 αρμόδιος είναι ο Υπουργός Ανάπτυξης, σύμφωνα με το άρθρο 10 του ν. 3758/2009.

6. Αν οι εταιρείες ενημέρωσης χρησιμοποιούν τα προσωπικά δεδομένα που έχουν λάβει για την εκτέλεση της σύμβασης πέρα από τη λήξη της, καθορίζοντας οι ίδιες τον σκοπό και τον τρόπο επεξεργασίας τους, καθίστανται υπεύθυνοι επεξεργασίας (άρθρο 2 στοιχείο ζ του ν. 2472/1997) και υποχρεούνται σε γνωστοποίηση για τη σύσταση και λειτουργία αρχείου έναντι της Αρχής (άρθρο 6 του ν. 2472/1997). Ανεξάρτητα πάντως με τον χαρακτηρισμό της εταιρείας ενημέρωσης οφειλετών

ως υπεύθυνης επεξεργασίας ή εκτελούσας την επεξεργασία, στο μέτρο που υπάρχει παράβαση του ν.3758/2009, αρμόδια αρχή να επιβάλλει κυρώσεις είναι ο Υπουργός Ανάπτυξης (βλ. και παράγραφο 5).

7. Όσον αφορά τις περιπτώσεις οχλήσεων από τα ίδια τα τμήματα των τραπεζών ή τμήματα των εταιρειών τηλεπικοινωνιών για ληξιπρόθεσμες οφειλές, η Αρχή έχει την αρμοδιότητα να τις ελέγξει και να επιβάλλει κυρώσεις στους υπευθύνους επεξεργασίας. Διευκρινίζεται, ωστόσο, ότι σύμφωνα με το άρθρο 19 παρ.1 περ.ιγ του ν.3917/2011, η Αρχή έχει τη διακριτική ευχέρεια να καθορίζει τη σειρά προτεραιότητας για την εξέταση των υποβαλλόμενων προσφυγών ή καταγγελιών.

8. Οι καταγγελίες/ερωτήματα για οχλήσεις από δικηγορικά γραφεία παραπέμπονται στους κατά τόπον αρμόδιους Δικηγορικούς Συλλόγους. Η Αρχή δεν είναι αρμόδια να επιβάλλει κυρώσεις στους δικηγόρους, διότι οι τελευταίοι θεωρούνται ότι ενεργούν ως εντολοδόχοι των δανειστών στο πλαίσιο της σύμβασης έμμισθης εντολής.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή αποφαινεται ότι :

- α) για καταγγελίες/ερωτήματα που αφορούν πρακτικές ενημέρωσης οφειλετών από πιστωτικά ιδρύματα, ασφαλιστικές εταιρίες, εταιρείες παροχής υπηρεσιών και πώλησης αγαθών, οι οποίες είναι δανειστές του προσφεύγοντος, αρμόδια, καταρχήν, είναι η Αρχή.
- β) Οι δανειστές έχουν υποχρέωση, σύμφωνα με το άρθρο 11 παρ. 3 του ν.2472/97, να ενημερώνουν τον οφειλέτη ότι τα δεδομένα της οφειλής του ανακοινώνονται σε τρίτους, δηλαδή στις εταιρείες ενημέρωσης, εφόσον τούτο δεν προβλέπεται ρητώς στη σύμβαση μεταξύ δανειστή και οφειλέτη ή κατ'άλλο τρόπο.
- γ) Όταν οι εταιρείες ενημέρωσης οφειλετών ενεργούν υπό την ιδιότητα του υπεύθυνου επεξεργασίας, όπως π.χ. στις περιπτώσεις υπέρβασης της εντολής του δανειστή ή μετά τη λήξη της σχετικής σύμβασης, υποχρεούνται σε γνωστοποίηση της επεξεργασίας στην Αρχή, κατά το άρθρο 6 του ν. 2472/1997.
- δ) Οι καταγγελίες/ερωτήματα που αφορούν εταιρείες ενημέρωσης και έχουν υποβληθεί στην Αρχή πριν την ισχύ του νόμου 3758/2009, δεν κρίνεται σκόπιμο να ερευνηθούν ενόψει της νέας ειδικής ρύθμισης του νόμου.
- ε) Καταγγελίες/ερωτήματα που αφορούν παραβάσεις από εταιρείες ενημέρωσης του ν. 3758/2009 και συνιστούν συγχρόνως και παραβάσεις του ν. 2472/1997, παραπέμπονται στο Υπουργείο Ανάπτυξης, εφόσον ο νόμος 3758/2009 περιέχει ειδικότερες διατάξεις και αυστηρότερες κυρώσεις.
- στ) Καταγγελίες/ερωτήματα που στρέφονται κατά δικηγόρων, οι οποίοι ενεργούν κατ'εντολή των πελατών τους προς ενημέρωση των οφειλετών, παραπέμπονται στους κατά τόπο αρμόδιους

Δικηγορικούς Συλλόγους.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΧΡΙΣΤΟΣ ΓΕΡΑΡΗΣ

ΕΙΡΗΝΗ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΜΕ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗ

Αθήνα, 5/8/2011

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/5417

Δ/ση Γραμματείας – Τμήμα: Ελεγκτών
Πληροφορίες: Ζωή Καρδασιάδου
Κυριακή Λωσταράκου
Τηλέφωνο: 2106475683
2106475680
Email: kardasiadou@dpa.gr
rlosta@dpa.gr

Προς
Γραφείο Γενικού Γραμματέα Καταναλωτή
Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής
Ασφάλισης
Πλατεία Κάνιγγος
10181 Αθήνα

Παρατηρήσεις της ΑΠΔΠΧ σχετικά με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις στο ν. 3758/2009 για τις «Εταιρείες Ενημέρωσης οφειλετών για ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις και άλλες διατάξεις»

Αξιότιμε κ. Γενικό Γραμματέα,

Πληροφορούμενοι από το διαδίκτυο τη θέση σε δημόσια διαβούλευση προσχεδίου νόμου για την τροποποίηση του ν. 3758/2009, σας υποβάλλουμε τις παρατηρήσεις μας επί των προτεινόμενων διατάξεων για τις εταιρείες ενημέρωσης οφειλετών. Με την ευκαιρία της τροποποίησης, περιλαμβάνουμε και προτάσεις για την τροποποίηση συναφών ισχυουσών διατάξεων, που αφορούν στην προστασία των προσωπικών δεδομένων των οφειλετών με γνώμονα την εναρμόνιση των διατάξεων με το ν. 2472/1997, τη συστηματοποίησή τους και την οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων μεταξύ Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή και Α.Π.Δ.Π.Χ. Τέλος, προβαίνουμε σε ορισμένες νομοτεχνικού τύπου παρατηρήσεις επί του σχεδίου νόμου.

Λαμβανομένης υπόψη της αρμοδιότητας της Αρχής κατά το άρθρο 19 παρ. 1 στοιχ. θ ν. 2472/1997 να γνωμοδοτεί για κάθε ρύθμιση που αφορά στην επεξεργασία και προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, και της υπ' αριθμ. 49/2011 Απόφασής της, την οποία σας έχουμε κοινοποιήσει, κρίνουμε σκόπιμη τη συνεργασία

μας επί του τελικού σχεδίου νόμου και παραμένουμε στη διάθεσή σας για περαιτέρω διευκρινίσεις.

Ο Διευθυντής

Δρ. Βασίλης Ζορκάδης

Παρατηρήσεις της ΑΠΔΠΧ σχετικά με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις στο ν. 3758/2009 για τις «Εταιρείες Ενημέρωσης οφειλετών για ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις και άλλες διατάξεις»

Οι ρυθμίσεις του ν. 3758/2009 καθώς και οι προτεινόμενες τροποποιήσεις αφορούν στην προστασία του οφειλέτη, στην έννοια του οποίου περιλαμβάνονται τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα (άρθρο 3 παρ. 1 ν. 3758/2009). Ορισμένες διατάξεις αφορούν στην προστασία και ασφάλεια των δεδομένων των οφειλετών, τα οποία χαρακτηρίζονται ως προσωπικά δεδομένα, εφόσον οι οφειλέτες είναι φυσικά πρόσωπα. Το δικαίωμα στην προστασία των προσωπικών δεδομένων προσιδιάζει καταρχήν σε φυσικά πρόσωπα και ο ν. 2472/1997 απονέμει αυτή την προστασία μόνο σε αυτά. Η διαπίστωση αυτή θα πρέπει να ληφθεί υπόψη στην κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή και της Α.Π.Δ.Π.Χ. καθώς και για τις εφαρμοστέες διατάξεις περί ευθύνης.

1. Για λόγους νομοτεχνικούς προτείνουμε τη συστηματοποίηση των υποχρεώσεων των Δανειστών και Εταιρειών που άπτονται και της προστασίας των προσωπικών δεδομένων των οφειλετών, οι οποίοι είναι φυσικά πρόσωπα.

1.1 Ειδικότερα, η παράγραφος 4 θα μπορούσε να περιέχει τις υποχρεώσεις σχετικά με την επικοινωνία με τον οφειλέτη, την τήρηση των οποίων θα έπρεπε να εποπτεύει αποκλειστικώς η Γενική Γραμματεία Καταναλωτή, ακόμη και στο μέτρο που η επικοινωνία περιέλθει σε γνώση τρίτων στο χώρο εργασίας. Επίσης, στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4 μπορεί να ενσωματωθεί η υποχρέωση που προβλέπει η προτεινόμενη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 9Α για τους δανειστές. Προτείνουμε την ακόλουθη διατύπωση:

«4. Η τηλεφωνική επικοινωνία από την Εταιρεία ή το δανειστή για την ενημέρωση του οφειλέτη για ληξιπρόθεσμη απαίτηση επιτρέπεται μετά την πάροδο δέκα ημερών από την ημέρα που αυτή κατέστη ληξιπρόθεσμη. Η τηλεφωνική επικοινωνία με τον οφειλέτη επιτρέπεται να πραγματοποιείται από τις 9.00 έως 20.00 και μόνο τις εργάσιμες ημέρες και με συχνότητα οχλήσεων όχι πέραν της μιας ανά δεύτερη ημέρα. Η Εταιρεία οφείλει να μην αρχίσει ή να μην συνεχίσει την

ενημέρωση εφόσον ο οφειλέτης δηλώνει απροθυμία ή δυσχέρειες ανταπόκρισης. Η τηλεφωνική επικοινωνία στο χώρο εργασίας του οφειλέτη επιτρέπεται μόνο εφόσον ο συγκεκριμένος τηλεφωνικός αριθμός έχει δηλωθεί από αυτόν ως μοναδικός αριθμός επικοινωνίας και η επικοινωνία πραγματοποιείται κατά τρόπο που δεν επιτρέπει την γνώση τρίτων για το σκοπό ή το περιεχόμενο της επικοινωνίας. Δεν επιτρέπεται η επικοινωνία των Εταιρειών με τους οφειλέτες μετά την έναρξη δικαστικών πράξεων ή της αναγκαστικής εκτέλεσης.»

1.2 Στην παράγραφο 5 προτείνουμε τη συγκέντρωση και επαναδιατύπωση των υποχρεώσεων των Δανειστών και Εταιρειών που περιλαμβάνει ο ν. 3758/2009, αφορούν και στην προστασία των προσωπικών δεδομένων των οφειλετών και προβλέπουν τυχόν ειδικότερες ρυθμίσεις σε σχέση με το ν. 2472/1997. Προς τούτο ενσωματώνουμε ως δεύτερο εδάφιο στην παράγραφο 5 του άρθρου 4 την υποχρέωση της ισχύουσας διάταξης της παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 3758/2009. Ως προς το περιεχόμενο αυτής, παρατηρούμε ότι η διατύπωση σχετικά με τα «αναγκαία για την επικοινωνία στοιχεία των οφειλετών» δεν είναι σαφές εάν αφορά μόνο στα στοιχεία επικοινωνίας ή εάν αφορά σε όλα τα στοιχεία που διαβιβάζει ο δανειστής στην Εταιρεία με σκοπό την ενημέρωση των οφειλετών και το διακανονισμό της οφειλής, που αποτελούν νόμιμους σκοπούς των εν λόγω Εταιρειών. Εξάλλου, κατά τη διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 6 του ν. 3758/2009, οι Εταιρείες έχουν υποχρέωση να παρέχουν στοιχεία στον οφειλέτη για μια σειρά θεμάτων, για τα οποία τα δεδομένα έχει προφανώς διαβιβάσει ο Δανειστής. Εάν, λοιπόν, ο προηγούμενος συλλογισμός είναι ορθός, η διατύπωση της διάταξης της παρ. 2 του άρθρου 8 θα έπρεπε να αποτυπώνει την υποχρέωση διαβίβασης των αναγκαίων στοιχείων σε σχέση με το σκοπό λειτουργίας των Εταιρειών.

Όσον αφορά στην ενημέρωση εκ μέρους του δανειστή, προτείνουμε τη διαγραφή της φράσης «συμφώνως και προς το άρθρο 11 του ν. 2472/1997, ως εκάστοτε ισχύει» ώστε να είναι σαφές ότι ισχύει ανεξαρτήτως αν πρόκειται για φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Εξάλλου, ως προς το άρθρο 11 ο τρόπος ενημέρωσης που θέτει η παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 3758/2009 αποτελεί ειδικότερη ρύθμιση.

Επίσης, προς αποφυγή ερμηνευτικών δυσχερειών συμπληρώνουμε τη διάταξη, ώστε η διαβίβαση των δεδομένων να επιτρέπεται για την υπεράσπιση δικαιώματος της Εταιρείας ενώπιον πολιτικού, ποινικού ή διοικητικού δικαστηρίου ή άλλης αρμόδιας

δημόσιας αρχής. Αντιστοίχως, προτείνουμε τη συμπλήρωση της διάταξης ώστε πρόσβαση στα δεδομένα να επιτρέπεται στη Γενική Γραμματεία Καταναλωτή για το σκοπό του ελέγχου των υποχρεώσεων του παρόντος νόμου, σε άλλες δημόσιες αρχές κατά το λόγο της αρμοδιότητάς τους καθώς και στις δικαστικές αρχές.

Εφόσον οι οφειλέτες είναι φυσικά πρόσωπα, είναι αυτονόητο ότι ο Δανειστής ως υπεύθυνος επεξεργασίας του αρχείου και ο οφειλέτης, ως υποκείμενο των δεδομένων, έχουν πρόσβαση στα δεδομένα με βάση τις γενικές διατάξεις του ν. 2472/1997. Στο μέτρο που η Εταιρεία Ενημέρωσης επεξεργάζεται δεδομένα φυσικών και νομικών προσώπων ισχύουν οι διατάξεις του ν. 2472/1997, εφόσον τα δεδομένα που τηρούνται δεν διαχωρίζονται. Στην ακραία όμως περίπτωση που η Εταιρεία τηρεί δεδομένα μόνον νομικών προσώπων θα έπρεπε να εξετασθεί η νομοθετική ρύθμιση του δικαιώματος πρόσβασης του Δανειστή, εφόσον η Εταιρεία δρα για λογαριασμό του, και του οφειλέτη στα δεδομένα που τον αφορούν.

Όσον αφορά στην τήρηση των οργανωτικών και τεχνικών μέτρων ασφάλειας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων σύμφωνα με το άρθρο 10 του ν. 2472/1997, εφόσον στο αρχείο περιέχονται και προσωπικά δεδομένα οφειλετών, φυσικών προσώπων, ισχύει ότι τα μέτρα βαρύνουν το Δανειστή αλλά και την Εταιρεία, ως εκτελούσα την επεξεργασία, σύμφωνα με το άρθρο 10 παρ. 4 του ν. 2472/1997, ωστόσο την ευθύνη φέρει μόνον ο Δανειστής ως υπεύθυνος επεξεργασίας. Η ρύθμιση αυτή είναι κατ' εφαρμογή της Οδηγίας 95/46/EK της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η επιβολή κυρώσεων από τις αρχές προστασίας προσωπικών δεδομένων σε εκτελούντες την επεξεργασία συζητείται το διάστημα αυτό στο πλαίσιο αναθεώρησης της Οδηγίας. Ακόμη και αν οι Εταιρείες ορίζονταν με διάταξη νόμου ως υπεύθυνοι επεξεργασίας, κατ' εφαρμογή του άρθρου 2 στοιχείο δ δεύτερο εδάφιο της Οδηγίας 95/46/EK (πβλ. αντιστοίχως άρθρο 2 στοιχείο ζ δεύτερο εδάφιο του ν. 2472/1997), η τήρηση των οργανωτικών και τεχνικών μέτρων ασφάλειας θα περιορίζονταν μόνον υπέρ των φυσικών προσώπων, ως υποκειμένων των δεδομένων. Για την επιβολή υποχρέωσης τήρησης μέτρων ασφάλειας των δεδομένων οφειλετών, που είναι νομικά πρόσωπα, που φαίνεται να είναι ο σκοπός της ισχύουσας διάταξης, θα μπορούσε η σχετική διατύπωση στο νόμο να τροποποιηθεί ώστε να αναφέρεται στην αναλογική εφαρμογή του άρθρου 10 του ν. 2472/1997, ως προς τα δεδομένα οφειλετών που είναι νομικά πρόσωπα. Αντιστοίχως, όσον αφορά αρχεία που περιέχουν δεδομένα μόνον νομικών

προσώπων, ο έλεγχος θα πρέπει να διενεργείται και τυχόν κυρώσεις για την αθέτηση αυτής της υποχρέωσης θα πρέπει να επιβάλλονται από τη Γενική Γραμματεία Καταναλωτή, λαμβάνοντας όμως υπόψη τυχόν Αποφάσεις ή Οδηγίες της Α.Π.Δ.Π.Χ. για τα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα ασφάλειας, αφού η ασφάλεια δεδομένων, ως επιστημονικός κλάδος, δεν διακρίνει ανάμεσα σε φυσικά και νομικά πρόσωπα και η ισχύουσα νομοθετική ρύθμιση φαίνεται ότι θέλησε να απονείμει όμοια προστασία και στους οφειλέτες που είναι νομικά πρόσωπα.

Με βάση τις προηγούμενες παρατηρήσεις προτείνουμε την ακόλουθη διατύπωση της παραγράφου 5 του άρθρου 4, η οποία βασίζεται στην παραδοχή ότι όσον αφορά σε οφειλέτες, φυσικά πρόσωπα, πρόκειται για ειδικότερες διατάξεις σε σχέση με το ν. 2472/1997 και οι Εταιρείες δρουν ως εκτελούσες την επεξεργασία κατά την έννοια του ν. 2472/1997 ενώ όταν πρόκειται για δεδομένα οφειλετών που είναι νομικά πρόσωπα, πρόκειται για αυτοτελείς υποχρεώσεις των Εταιρειών:

«5. Πριν από κάθε ενέργεια ενημέρωσης απαιτείται η από το δανειστή προς τον οφειλέτη επιβεβαίωση των οφειλών με κάθε διαθέσιμο τρόπο και η ταυτοποίηση του οφειλέτη. Ο δανειστής διαβιβάζει στην Εταιρεία μόνο τα αναγκαία στοιχεία για την ενημέρωση του οφειλέτη και τη διαπραγμάτευση των όρων αποπληρωμής των οφειλών. Ο δανειστής ενημερώνει τον οφειλέτη για τη διαβίβαση των δεδομένων του στην Εταιρεία. Ο δανειστής δύναται να αναθέσει την ενημέρωση στην Εταιρεία, η οποία οφείλει να ενημερώσει τον οφειλέτη για αυτή τη διαβίβαση το αργότερο κατά την πρώτη επικοινωνία μαζί του. Η ανάθεση της ενημέρωσης από τον δανειστή προς την Εταιρεία γίνεται εγγράφως ή μέσω σταθερού μέσου αποθήκευσης πληροφοριών, κατά την έννοια της παραγράφου 6 του άρθρου 3. Οι Εταιρείες χρησιμοποιούν τα δεδομένα των οφειλετών για τους σκοπούς, για τους οποίους διαβιβάστηκαν τα δεδομένα από το δανειστή σύμφωνα με τον παρόντα νόμο καθώς και για την υπεράσπιση δικαιωμάτων τους ενώπιον των δικαστηρίων ή άλλης δημόσιας αρχής. Απαγορεύεται στις Εταιρείες η διαβίβαση των στοιχείων σε τρίτους, με ή χωρίς αντάλλαγμα, καθώς και η χρήση τους για άλλους σκοπούς. Ως τρίτοι, κατά την έννοια του παρόντος νόμου, θεωρούνται και οι θυγατρικές εταιρείες των Εταιρειών. Πρόσβαση στα δεδομένα έχουν η Γενική Γραμματεία Καταναλωτή για τον έλεγχο της τήρησης των διατάξεων του παρόντος νόμου, άλλες δημόσιες αρχές και οι δικαστικές αρχές στο πλαίσιο της άσκησης των εκ του νόμου αρμοδιοτήτων τους.. Οι διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 2472/1997 (ΦΕΚ 50 Α΄) για

το απόρρητο και την ασφάλεια της επεξεργασίας εφαρμόζονται αναλόγως στα αρχεία που περιέχουν δεδομένα οφειλετών που είναι νομικά πρόσωπα...».

2. Μετά την παράγραφο 6 του άρθρου 6 προτείνουμε την προσθήκη των διατάξεων του προτεινόμενου άρθρου 20 για τα αρχεία καταγραφής των επικοινωνιών και την υποχρέωση των φορέων παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών να διαβιβάζουν δεδομένα κίνησης στον οφειλέτη και τη Γενική Γραμματεία Καταναλωτή.

Επισημαίνουμε ότι υπεύθυνοι επεξεργασίας για τα αρχεία καταγραφής των επικοινωνιών θα πρέπει να ορισθούν οι ίδιες οι Εταιρείες αφού κύριος σκοπός των αρχείων είναι να καταστεί δυνατός ο έλεγχος της τήρησης των υποχρεώσεων που βαρύνουν τις ίδιες. Οι Εταιρείες απαλλάσσονται από την υποχρέωση γνωστοποίησης κατά το άρθρο 6 του ν. 2472/1997 αφού η διαφάνεια της επεξεργασίας εξυπηρετείται ήδη από το ειδικό μητρώο που προβλέπεται στο άρθρο 7 του ν. 3758/2009 και οι σκοποί της επεξεργασίας καθορίζονται με σαφήνεια στην προτεινόμενη διάταξη.

Ως προς το σκοπό χρήσης θα πρέπει α) το αρχείο καταγραφής των στοιχείων των τηλεφωνικών επικοινωνιών να μπορεί να χρησιμοποιηθεί και για την υπεράσπιση δικαιώματος των Εταιρειών ενώπιον δικαστηρίων εφόσον αυτό δεν απαγορεύεται ρητώς από την προτεινόμενη διάταξη του άρθρου 20 παρ. 1 ενώ εξάλλου πρόκειται για θεμιτή επεξεργασία και β) το ίδιο να ισχύσει για το αρχείο καταγραφής του περιεχομένου της επικοινωνίας, εφόσον τροποποιηθεί το σχετικό εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 20 που ορίζει ότι το αρχείο απαγορεύεται να χρησιμοποιηθεί σε βάρος του οφειλέτη.

Ως προς την πρόσβαση του δανειστή στο αρχείο καταγραφής στοιχείων της επικοινωνίας το σχέδιο της διάταξης αναφέρει ότι σκοπός της είναι ο έλεγχος εκ μέρους του της εκτέλεσης της σύμβασης, προφανώς μεταξύ δανειστή και Εταιρείας. Τίθεται ωστόσο το ερώτημα εάν αυτά τα στοιχεία είναι αναγκαία στο δανειστή για την παρακολούθηση της σχέσης του με τον οφειλέτη (π.χ. εάν ο οφειλέτης δηλώσει ότι δεν επιθυμεί περαιτέρω επικοινωνία, αυτή η δήλωση ισχύει και έναντι άλλης Εταιρείας που πιθανόν να αναθέσει ο δανειστής στο μέλλον την ενημέρωσή;) Σε περίπτωση, συνεπώς, που ο δανειστής χρειάζεται αυτά τα στοιχεία θα πρέπει η διατύπωση της διάταξης να μην αποκλείει και αυτόν τον σκοπό. Επίσης, είναι

σκόπιμο η Γενική Γραμματεία Καταναλωτή, ως εποπτεύουσα αρχή, να έχει πρόσβαση όχι μόνον κατόπιν καταγγελίας αλλά και στο πλαίσιο αυτεπάγγελτου ελέγχου.

Ως προς το χρόνο τήρησης των αρχείων παρατηρούμε ότι προβλέπεται διαφορετικός χρόνος (έξι και τρεις μήνες, αντιστοίχως) ενώ επίσης, για το αρχείο καταγραφής του περιεχομένου των επικοινωνιών δεν προβλέπεται το χρονικό σημείο έναρξης της προθεσμίας (από την τελευταία επικοινωνία ή από την πραγματοποιηθείσα επικοινωνία). Ο χρόνος τήρησης θα έπρεπε μάλλον να είναι ενιαίος αφού και τα δύο αρχεία εξυπηρετούν κυρίως τον έλεγχο της τήρησης των υποχρεώσεων του παρόντος νόμου. Γενικότερα, ο προβλεπόμενος χρόνος δεν πρέπει να υπερβαίνει την αναγκαία για το σκοπό των αρχείων διάρκεια, δηλαδή τον έλεγχο της τήρησης των υποχρεώσεων των Εταιρειών σε σχέση όμως και με την εκπλήρωση του σκοπού τους σύμφωνα με την ανάθεση από το Δανειστή.. Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να εναρμονισθούν και οι διατάξεις που προβλέπουν την περαιτέρω τήρηση κατόπιν αίτησης του οφειλέτη ή της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή.

Ο οφειλέτης θα πρέπει να ενημερώνεται και για το αρχείο καταγραφής στοιχείων των τηλεφωνικών επικοινωνιών, και προς τούτο προτείνουμε σχετική προσθήκη.

Ως προς την υποχρέωση των φορέων παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών διαθέσιμων στο κοινό, προτείνουμε για νομοτεχνικούς λόγους τη χρήση των όρων που ακολουθεί ο ν. 3471/2006 και επίσης συμπληρώνουμε ότι οι φορείς παρέχουν τα σχετικά δεδομένα εφόσον τα τηρούν για τους σκοπούς της χρέωσης των υπηρεσιών τους, διότι διαφορετικά δεν θα ήταν ανεκτή η επιβολή αυτοτελούς υποχρέωσης τήρησης των δεδομένων προς το σκοπό του ελέγχου των Εταιρειών, εκτός του σκοπού της χρέωσης, ή καθ' υπέρβαση του χρόνου τήρησης για το σκοπό της χρέωσης, ο οποίος δεν υπερβαίνει συνήθως τους δώδεκα μήνες από την πραγματοποίηση της επικοινωνίας.

Με βάση τις προηγούμενες παρατηρήσεις προτείνουμε την προσθήκη των ακόλουθων παραγράφων 7 και 8 στο άρθρο 6 του ν. 3758/2009:

«7. Οι Εταιρείες τηρούν ηλεκτρονικό αρχείο στο οποίο καταγράφονται τα στοιχεία όλων των τηλεφωνικών επικοινωνιών προς τον οφειλέτη, και ειδικότερα η ημερομηνία, η ώρα, η οφειλή για την οποία έγινε η επικοινωνία και τυχόν δήλωση

του οφειλέτη για άρνηση περαιτέρω επικοινωνίας. Κατά την έναρξη της επικοινωνίας ο οφειλέτης ενημερώνεται για την καταγραφή των ανωτέρω στοιχείων και τη διάρκεια τήρησής τους. Τα στοιχεία αυτά καταστρέφονται μετά την πάροδο έξι μηνών από την τελευταία επικοινωνία [ο χρόνος έναρξης της προθεσμίας και γενικότερα ο χρόνος τήρησης θα πρέπει να καθορισθεί με βάση την προμνημονευθείσα συναφή παρατήρηση. Επίσης, στη διάταξη αυτή δεν προβλέπεται περαιτέρω τήρηση κατόπιν αίτησης του οφειλέτη ή της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή, όπως στην περίπτωση του αρχείου καταγραφής του περιεχομένου της επικοινωνίας]. Τα ανωτέρω στοιχεία απαγορεύεται να χρησιμοποιηθούν για οποιονδήποτε σκοπό πέραν του ελέγχου της εκτέλεσης της σύμβασης από το δανειστή [ενδεχομένως και για την εκτέλεση της σύμβασης μεταξύ αυτού και του οφειλέτη ??? , πβλ. σχετική παρατήρηση], της τήρησης των διατάξεων του παρόντος νόμου και της υπεράσπισης δικαιώματος των Εταιρειών ενώπιον των δικαστηρίων. Οι Εταιρείες οφείλουν να παρέχουν, μετά από αίτηση του οφειλέτη ή, εφόσον έχει υποβληθεί σχετική καταγγελία, [ή για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων] της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, εντός δέκα ημερών και χωρίς επιβάρυνση αντίγραφο με τα στοιχεία των τηλεφωνικών επικοινωνιών που αφορούν στο συγκεκριμένο οφειλέτη. Υπεύθυνος επεξεργασίας κατά την έννοια του άρθρου 2 στοιχείο ζ του ν. 2472/1997 του αρχείου της παρούσας παραγράφου ορίζεται η Εταιρεία, η οποία απαλλάσσεται από την υποχρέωση γνωστοποίησης του άρθρου 6 του ν. 2472/1997.

8. Οι φορείς παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών διαθέσιμων στο κοινό, οφείλουν, εφόσον τα τηρούν για το σκοπό της χρέωσης των υπηρεσιών τους, να χορηγούν χωρίς επιβάρυνση στον οφειλέτη ή, μετά από καταγγελία και αίτημα του οφειλέτη, [ή, όπως προτείνουμε, για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων της] στη Γενική Γραμματεία Καταναλωτή του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, και εντός δέκα ημερών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, κατάσταση με τα συναφή δεδομένα κίνησης των τηλεφωνικών συνδέσεων καθώς και τα αναγνωριστικά στοιχεία της ταυτότητας του συνδρομητή της τηλεφωνικής σύνδεσης από την οποία πραγματοποιήθηκε η επικοινωνία με τον οφειλέτη προκειμένου να ελεγχθεί καταγγελία για παραβίαση των διατάξεων του παρόντος νόμου».

Ως προς το περιεχόμενο της προτεινόμενης παραγράφου 3 του άρθρου 8 έχουμε και τις ακόλουθες ειδικότερες παρατηρήσεις:

α) Προτείνουμε την ένταξη του εδαφίου “Στην περίπτωση αυτή οι Εταιρείες υποχρεούνται να κοινοποιούν εντός δέκα ημερών στον οφειλέτη πρακτικό του διακανονισμού. Δεν επιτρέπεται η κατά τον παραπάνω τρόπο σύναψη ρύθμισης ή διακανονισμού που επιδεινώνει τη θέση του οφειλέτη ή δεν μπορεί προδήλως να τηρηθεί με βάση τα εισοδήματα και τις δυνατότητες του οφειλέτη. Η επικοινωνία με τον οφειλέτη και ο διακανονισμός με αυτόν δεν οδηγούν σε αναγνώριση της οφειλής εκ μέρους του οφειλέτη” σε κάποια άλλη διάταξη διότι δεν σχετίζεται με την υποχρέωση τήρησης του συγκεκριμένου αρχείου.

β) Προτείνουμε να απαλειφθεί η φράση “Η διατήρηση της καταγραφής επιτρέπεται και όταν οι εταιρείες προβαίνουν στο πλαίσιο ανάθεσης από τους δανειστές, σε ρύθμιση ή διακανονισμό οφειλής, μετά από ενημέρωσή του, για τον σκοπό παροχής αποδεικτικών στοιχείων της πραγματοποιηθείσας εμπορικής συναλλαγής” καθόσον το πρώτο εδάφιο προβλέπει ως υποχρεωτική την τήρηση αρχείου για κάθε επικοινωνία, δηλαδή τόσο για την απλή ενημέρωση όσο και το διακανονισμό.

Επιπλέον, και ως προς αυτή τη διάταξη θα έπρεπε να επανεξετασθεί ο σκοπός της πρόσβασης στο αρχείο από το δανειστή, δηλαδή όχι μόνον για τον έλεγχο της σύμβασης μεταξύ αυτού και της Εταιρείας αλλά και για την εκτέλεση της σύμβασης με τον οφειλέτη, καθώς και η πρόσβαση της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή στο πλαίσιο αυτεπάγγελτου ελέγχου στις Εταιρείες.

Προτείνουμε, επομένως, την εξής διατύπωση της συγκεκριμένης διάταξης ως παραγράφου 9 στο άρθρο 6:

«9. Οι Εταιρείες καταγράφουν υποχρεωτικώς το περιεχόμενο κάθε τηλεφωνικής επικοινωνίας με τον οφειλέτη. Το περιεχόμενο της καταγραφής δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιηθεί σε βάρος του οφειλέτη, δικαστικώς ή εξωδίκως, και διατηρείται από τις Εταιρείες υποχρεωτικώς για έξι μήνες.[Θα πρέπει να ορισθεί ο χρόνος έναρξης της προθεσμίας και να ενοποιηθεί ο χρόνος τήρησης των δύο αρχείων, πβλ. και παρατήρηση παραπάνω]. Με την πάροδο των έξι μηνών η καταγραφή καταστρέφεται εκτός αν τη διατήρησή της αιτηθεί ο οφειλέτης ή μετά από καταγγελία αυτού η

Γενική Γραμματεία Καταναλωτή. Κατά την έναρξη της επικοινωνίας ενημερώνεται ο οφειλέτης για την καταγραφή της συνομιλίας, τη διάρκεια τήρησής της και ότι η καταγραφή γίνεται για τη διασφάλιση των δικών του δικαιωμάτων και μόνο. Οι Εταιρείες υποχρεούνται να χορηγούν ηλεκτρονικά αντίγραφα των καταγεγραμμένων επικοινωνιών με τους οφειλότες στον ίδιο τον οφειλέτη για τα δεδομένα που τον αφορούν ή στη Γενική Γραμματεία Καταναλωτή στο πλαίσιο του ελέγχου σχετικών καταγγελιών [ή στο πλαίσιο αυτεπάγγελτου ελέγχου των Εταιρειών] μέσα σε δέκα ημέρες από τότε που θα τους ζητηθεί. Επίσης, πρόσβαση στα δεδομένα του αρχείου επιτρέπεται να έχει και ο δανειστής για τον έλεγχο της εκτέλεσης της σύμβασης [ενδεχομένως και για την εκτέλεση της σύμβασης μεταξύ αυτού και του οφειλέτη, πβλ. σχετική παρατήρηση],. Υπεύθυνος επεξεργασίας κατά την έννοια του άρθρου 2 στοιχ. ζ του ν. 2472/1997 του αρχείου της παρούσας παραγράφου ορίζεται η Εταιρεία, η οποία απαλλάσσεται από την υποχρέωση γνωστοποίησης του άρθρου 6 του ν. 2472/1997.».

3. Προτείνουμε την κατάργηση του ισχύοντος άρθρου 8 του ν. 3758/2009 διότι το περιεχόμενό της είτε μπορεί να ενσωματωθεί σε άλλες οικείες διατάξεις είτε έχει απλώς διακηρυκτικό χαρακτήρα. Ειδικότερα, ενσωματώσαμε ήδη τη διάταξη της παραγράφου 2 του ισχύοντος άρθρου 8 ν. 3758/2009 στην παράγραφο 5 του άρθρου 4 ενώ κατά τη γνώμη μας η παράγραφος 1 του άρθρου 8 κατά το μέρος που αφορά στην προστασία των προσωπικών δεδομένων των οφειλετών θα έπρεπε να απαλειφθεί αφού ειδικές υποχρεώσεις ως προς τη χρήση και διαβίβαση των δεδομένων περιλαμβάνονται ήδη στην πρόταση αναδιατύπωσης της παραγράφου 5 του άρθρου 4. Τέλος, η υποχρέωση τήρησης του επιχειρηματικού απορρήτου μπορεί να ενσωματωθεί σε κάποια διάταξη του άρθρου 4 ή του άρθρου 6 ν. 3758/2009.

4. Όσον αφορά στις κυρώσεις του άρθρου 10 ν. 3758/2009 είναι σκόπιμο να καταστεί σαφές ότι κυρώσεις για παραβίαση των υποχρεώσεων προστασίας των προσωπικών δεδομένων των οφειλετών που είναι φυσικά πρόσωπα, όπως αυτές απορρέουν από τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 5, του άρθρου 6 παρ. 7 και 9, καθώς και για την παραβίαση των λοιπών υποχρεώσεων που απορρέουν από την κείμενη νομοθεσία για την προστασία των προσωπικών δεδομένων επιβάλλει η Α.Π.Δ.Π.Χ.

ενώ για τη διοικητική κύρωση του προστίμου θα μπορούσε με ειδική αναφορά να ισχύει αυτό που προβλέπει το άρθρο 10 ν. 3758/2009..

5. Όσον αφορά στο άρθρο 9Α προτείνουμε για νομοτεχνικούς λόγους τη διαγραφή του με ταυτόχρονη ενσωμάτωση των προτεινόμενων διατάξεων σε άλλα σημεία. Εξάλλου ο τίτλος δεν αποδίδει το περιεχόμενο όλων των διατάξεων: Η υποχρέωση των δανειστών της παραγράφου 4 του άρθρου 4 προστέθηκε ήδη στο οικείο σημείο Η υποχρέωση τήρησης των υποχρεώσεων του άρθρου 5 (βλ. και τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 9Α) μπορεί να προστεθεί στο πρώτο εδάφιο του άρθρου αυτού ως εξής: «απαγορεύεται στις Εταιρείες και τους Δανειστές». Περαιτέρω το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 9 Α «Σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που δεν είναι δανειστές ή σε εταιρεία που δεν εμπίπτει στην περίπτωση 3 του άρθρου 3 απαγορεύεται η κατ' επάγγελμα ενημέρωση οφειλετών και γενικά κάθε όχληση αυτών για ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις» μπορεί να προστεθεί ως ειδική διάταξη στο άρθρο 4. Επίσης, η διάταξη της παραγράφου 2 προτείνουμε να προστεθεί μετά την ισχύουσα διάταξη της παρ. 7 του άρθρου 4 ν. 3758/2009. Τέλος, το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 μπορεί να προστεθεί στις περιπτώσεις του άρθρου 5 ενώ χρήζει αποσαφήνισης ο όρος «των προπαρασκευαστικών ενεργειών». Εξάλλου, η απαγόρευση ενημέρωσης μετά την έναρξη δικαστικών πράξεων ή πράξεων αναγκαστικής εκτέλεσης περιλαμβάνεται ήδη ως τελευταίο εδάφιο στην προτεινόμενη παράγραφο 4 του άρθρου 4.

6. Όσον αφορά στις υπ' αριθμ. 13 και 24 περιπτώσεις που προστίθενται με το άρθρο 19 παρ. 3 στο άρθρο 5, τα διαλαμβανόμενα γεγονότα θα πρέπει να είναι σε γνώση των Εταιρειών ώστε αυτές να υπέχουν ευθύνη.